Zápis ze semináře:

Výměna zkušeností s realizací projektů OP VK

Téma: Projekty z oblasti 2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji - Podpora systematické práce se studenty a žáky v oblasti V a V

21. listopadu 2012, MŠMT, Corso IIa, Křižíkova 34/148, Praha 8

V úvodu semináře přivítal všechny účastníky moderátor setkání Mgr. Filip Týc – gestor pro op 2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále OP VK). Účastníci byli informováni, že se jedná již o 11. seminář z cyklu seminářů „Výměna zkušeností s realizací projektů OP VK“. Hlavním cílem seminářů, je poskytnutí prostoru realizátorům projektů pro představení a vzájemné sdílení zkušeností, které získali při realizaci svých projektů.

Účastníkům byly představeny webové stránky MŠMT, na kterých jsou prezentovány výstupy ze seminářů: http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/vase-projekty-priklady-dobre-praxe.

Seminář byl tentokrát zaměřen na téma „Podpora systematické práce se studenty a žáky v oblasti V a V“. Představené projekty byly realizované v rámci výzvy č. 9 a již ukončily svou realizaci. Pozvání na seminář přijali také zástupci věcných odborů MŠMT a odboru CERA.

První část semináře byla věnována prezentaci projektů, po které následovala společná diskuse.

❖ OTÁZKY K PŘEDSTAVENÝM PROJEKTŮM[1]

1. Otevřená věda II - systematické zapojení talentovaných středoškolských studentů do vědecko-výzkumné práce, Středisko společných činností AV ČR, v.v.i., *Mgr. Michaela Žaludová*

webové stránky projektu: www.otevrena-veda.cz

VŠB: Můžete nám, prosím, podrobněji přiblížit schéma jednotlivých stáží?

SSČ AV ČR: Stáž byla plánována na 12 hod měsíčně. Vědečtí pracovníci si konkrétní plán stáže vytvářeli ve spolupráci se studenty. Stáže byly např. 4 x 3 hodiny týdně nebo 2 x po 6 hodinách. Studenti měli o stáže velký zájem, podařilo se nám nastartovat spolupráci mezi vědci a studenty. Školy uvolňovaly žáky z výuky, což bylo součástí podmínek pro zapojení

[1] Podrobné představení jednotlivých projektů viz prezentace

škol do projektu. Jako problematické se ukázalo, že jsme v projektu neměli vyčleněné peníze na cestovné studentů a vědeckých pracovníků, které bylo někdy poměrně nákladné.

UPOL: Škoda, že jste neměli cestovné zahrnuté v rámci rozpočtu projektu. Z naší zkušenosti také vyplynulo, že jsou stáže nejen časově, ale i finančně velmi náročné především kvůli cestovnému.

MŠMT: Pokračují studenti v oboru dále?

SSČ AV ČR: Ano, studenti často pokračují ve studiu v daném oboru. Ti nejlepší studenti pokračují ve spolupráci s příslušnými vědci, kteří si je zahrnuli do svého vědeckého týmu.

2. Přírodovědec - Rozvoj odborných kompetencí talentovaných studentů středních škol ve vědecko-výzkumné práci v oblasti přírodních věd, Univerzita Palackého v Olomouci, *RNDr. Libor Kvítek, CSc.*

webové stránky projektu: www.prirodovedec.eu

MŠMT: Líbí se mi Vaše publikace zaměřená na pokusy pro SŠ. V této souvislosti jsem se chtěla zeptat, zda jste neuvažovali o zapojení se do předmětové komise? Předmětová komise často řeší nedostatek sborníků pro chemické pokusy a podobných materiálů.

UPOL: O naše sborníky je poměrně velký zájem. První sborník už je rozebraný (v nákladu 100 ks), druhý sborník (v nákladu 200 ks) už téměř také. Kolegové matematici spolupracují na celostátní úrovni. Děkuji za upozornění na možnost zapojit se do předmětové komise.

MŠMT: Doporučuji napsat článek na portál www.rvp.cz, můžete tak na vzniklé materiály více upozornit.

MŠMT: Neuvažovali jste o nahrávání a následném zveřejnění Vašich přednášek, pokusů apod. na internetových stránkách?

UPOL: Nahrávání a zveřejnění takovýchto materiálů je poměrně náročné. Jedná se nejen o zajištění kvality videí, ale také souhlasů vyučujících, všech dotčených osob atd. Náš projekt na toto primárně zaměřen nebyl.

ČKR: S tím mohu souhlasit, v nahrávání a uveřejňování videí vidím 3 hlavní úskalí: zajištění vhodného prostředí pro streamování laboratoří, dále je těžké sehnat souhlas přednášejících a studentů a zároveň je nutné brát v potaz, že streamování je většinou tvořeno primárně pro účely dané školy, následně je problém převést do programu čitelného pro všechny.

MŠMT: Ráda bych upozornila na projekt Fyzikálního ústavu na Slovance, který vytvořil virtuální laboratoř, která fungovala on-line. Studenti mohli interaktivně zkoušet různé tipy pokusů.

UPOL: Ano, tento projekt znám. Jednalo se však o samostatný projekt.

SSČ AV ČR: U nás máme speciální audiovizuální tým, který některé přednášky nahrává, ale tento systém je nesmírně technicky náročný, tak aby fungoval na jakémkoliv webovém portálu.

3. Perspektivní lidské zdroje pro V a V, FEL ZČU, Západočeská univerzita v Plzni, *doc. Ing. Vlastimil Skočil, CSc., Ing. Josef Pihera, Ph.D.*

ČKR: Můžete nám přiblížit některou z realizovaných vzdělávacích akcí v zahraničí?

ZČU: Naši zástupci se účastnili tematických konferencí. Zároveň na některých konferencích naši zástupci přímo prezentovali své příspěvky a sdíleli své vlastní zkušenosti.

MŠMT: Jaké máte zkušenosti s týdenními stážemi studentů např. co se týká uvolňování Vašich pracovníků?

ZČU: Stáže studentů byly realizovány v období, kdy již skončil semestr na VŠ, ale žákům ještě neskončil školní rok. Technicky tedy nebyl problém stáže studentů SŠ realizovat.

4. To je věda, seznamte se - podpora systematické práce s žáky a studenty v oblasti vědy, výzkumu a vývoje. - Teen Age University, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, *RNDr. Alena Chvátalová, Ph.D.*

webové stránky projektu: www.tau.ujep.cz

UPOL: Můžete nám přiblížit, jak probíhala kontrola projektu ze strany Evropské komise?

UJEP: Jednalo se o standardní kontrolu. Dopředu jsme měli seznam materiálů, které jsme měli doložit. Kontrola se zaměřovala také na věcnou stránku projektu, což jsme ocenili.

5. Podpora a motivace žáků základních a středních škol k jejich budoucímu zapojení do výzkumu a vývoje v technických oborech STARTTECH, Technická univerzita v Liberci, *Ing. Miloš Hernych*

webové stránky projektu: www.starttech.cz

VŠB: Zaujalo mě, že děti opravdu chodí na Vaše akce také o víkendu.

ZUL: Opravdu je to tak, rodiče vozí děti na naše akce i ze vzdálenosti kolem 130 km. O projekt je obrovský zájem a rodiče rádi dovezou děti i o víkendech.

UJEP: Také jsme se setkali se zájmem i ze širokého okolí. Rodiče i učitelé jsou ochotni, pokud je projekt zaujme, děti vozit a to i o víkendu.

STARTECH: Problém vidím v tom, že se obecně šetří. Technický kroužek je na provoz dražší než kroužky jiné. Pokud střední škola zjistí, že má konkrétní akce smysl, škola takový

kroužek (akci) ráda podpoří. Tyto děti se pak totiž na školu vrací za určité období jako zájemci o studium na dané střední a následně vysoké škole.

6. **Nové talenty pro vědu a výzkum**, Vysoká škola VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, *doc. Ing. Sylva Drábková, Ph.D.*

webové stránky projektu: www.talenty-pro-vedu.cz

UJEP: Realizovali jste některou z aktivit na severu také v Ústeckém kraji?

VŠB: Především kvůli velké vzdálenosti jsme realizovali aktivity na severu jen v Liberci.

❖ DISKUSE K TÉMATU PODPORA SYSTEMATICKÉ PRÁCE SE STUDENTY A ŽÁKY V OBLASTI V A V

MŠMT: Kdybyste byli opět v situaci před napsáním projektu, je něco, co byste udělali jinak?

VŠB: Kdybychom byli na začátku projektu, projekt bychom rádi nastavili tak, aby umožňoval pružněji reagovat na změny. Hodnocení projektových žádostí je z našeho pohledu problematické, hodnotitelé vyžadují, aby byl projekt popsán co nejkonkrétněji, což ale omezuje prostor na změny.

VŠB: S tím souhlasím, dříve to bylo tak, že si projekt psali především sami realizátoři. Projektová kancelář nebo podobné organizace nedokážou přesně postihnout skutečnou náplň projektu.

MŠMT: Je třeba brát v úvahu, že projekty dostávají poměrně velkou finanční dotaci, proto je nutné přesně specifikovat, co a jak v projektu zrealizujete. Je nutná rovnováha mezi přesností definice toho, co chcete dosáhnout a prostorem pro přizpůsobování se aktuálním změnám situace.

Doporučení pro organizátory: Semináře by mohly probíhat na širší platformě, kde by byli i odborníci z řad veřejnosti, o výstupech projektů by se tak dověděla i širší odborná veřejnost. Zauvažovat o nadregionálním semináři.

UJEP: Poděkování za seminář, jsme rádi, že se někdo zajímá o věcnou stránku projektu a nejen administrativní vykazování.